

Un bon model de seguretat

Espanya és avui un dels 10 països més segurs del món, encara que continuem sense reconèixer-ho

MANUEL BALLBÉ*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 23.05.07

La seguretat continuarà sent un aspecte clau del nostre creixement econòmic. Les xifres són evidents. Espanya, amb només dos mesos d'estiu, rep uns 58 milions de turistes. El Brasil, gairebé un continent amb 12 mesos d'estiu, tan sols en rep 8 milions, i la principal explicació és la falta de seguretat. Espanya té dos homicidis per 100.000 habitants, i el Brasil, 30 homicidis per 100.000 habitants. És evident que aquí les polítiques de seguretat s'han portat a terme de manera exemplar, encara que continuem sense reconèixer-ho. Som un dels 10 països més segurs del món. Aquesta dada ens hauria de fer canviar d'actitud i hauríem de començar a reconèixer la tasca dels professionals de la prevenció (assistents, educadors i mediadors socials, policies, etcètera) i dels responsables polítics que durant aquestes tres últimes dècades han portat les àrees de seguretat municipal.

FA 30 ANYS, els ajuntaments democràtics van assumir des del primer moment la seguretat pública. Van prendre competències que no tenien atribuïdes i van copiar el millor d'altres sistemes amb més tradició democràtica. Les policies municipals de Catalunya van ser un model per a la resta d'Espanya i el seu èxit va culminar amb l'organització de la seguretat dels Jocs del 92 i del seu voluntariat olímpic. Aquestes idees innovadores continuen sent un model per a tot Europa, com ho demostren els documents del *Fòrum europeu per a la seguretat urbana* i altres estudis nord-americans. El complex d'inferioritat que encara tenim enfront d'altres sistemes més idealitzats mediàticament i la falta d'autoestima són un perill, perquè podem canviar... a pitjor. La incredulitat respecte als nostres bons resultats, reconeguts en les estadístiques internacionals més prestigioses, és la nostra enemiga. Provoca una percepció irreal d'inseguretat i al seu torn comporta una incapacitat per millorar seguint el

nostre camí i no el francès o el nord-americà, amb pitjors resultats. Amb les policies municipals, amb més experiència, es visualitza més el servei al ciutadà, veiem més proximitat, amabilitat i, al final, més èxit: com en tots els països del món, la majoria de delictes són descoberts gràcies a la informació i col·laboració ciutadana. Aquesta col·laboració es talla amb policies d'actitud paramilitar. Al Brasil no els serveix de res que gairebé tota la policia sigui militar. Igual que la Gendarmeria francesa, són una font de provocació i conflictes i fomenten el rebuig de la comunitat, que evita relacionar-s'hi.

Al nostre país, curiosament, el trasllat d'informació de la població a la policia municipal continua fluint de manera considerable fins al punt que comandos de terrorisme internacional han estat descoberts gràcies a la informació transmesa a la policia municipal fins i tot des dels barris amb població immigrant, que confia en la policia local. Això és molt valorat pels serveis d'intel·ligència.

Algun polític municipal inexpert, malgrat el temps que fa que ocupa el càrrec, com **Jordi Portabella**, ha dit en un debat que no hi ha d'haver més policia perquè, si no, acabarem com els Estats Units. Tot al contrari. Hauria de saber que els Estats Units, seguint el model neoliberal de *menys Estat i més mercat*, té menys policia pública i més de privada. Té un terç de les plantilles existents a Espanya. Si copiem aquell model, s'haurien de suprimir els 70.000 policies municipals d'Espanya, és a dir, tota la Guàrdia Urbana de Barcelona. La falta de policia pública és una de les raons que als Estats Units hi hagi set vegades més homicidis i assassinats que a Catalunya, en proporció a la població. La disminució de policies i altres professionals de la prevenció comporta la multiplicació de la seguretat privada i que la meitat dels homes recorrin a les armes curtes per protegir-se.

Encara que sembli que en període electoral val tot, esperem que els polítics sàpiguen percebre que els ciutadans tenen molt clar que amb la seguretat no s'hi juga. Un candidat del PP en les anteriors eleccions autonòmiques va alertar en un barri de Badalona que estaven a punt de cremar cotxes a l'estil dels suburbis parisencs. Ara continuen fent propaganda alarmista per guanyar vots. En tot cas, els que utilitzen aquest argument de la por haurien de saber que a Madrid

(on governa el PP amb el discurs de llei i ordre), estan a més de 3 homicidis i assassinats cada 100.000 habitants, mentre que a Catalunya, amb una feina municipal més discreta de prevenció, continuem en 1 homicidi per 100.000 habitants.

ELS ÈXITS de la seguretat passen més per polítiques menys vistoses i menys repressives i per una feina activa amb el teixit associatiu i amb el reconeixement als professionals que saben que la nostra seguretat depèn menys d'alarmismes i més de l'activisme i de la integració de la comunitat. El que va ser degà de l'Escola Kennedy de Govern de Harvard, **Robert Putman**, ha demostrat en tots els seus treballs que l'activisme de la comunitat i la tasca conjunta amb els policies i altres servidors públics són factors decisius en la qualitat de la seguretat i de reducció de la sensació d'inseguretat. Triï.

*Catedràtic de Dret de la UAB.